YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)
17 päivänä maaliskuuta 2005 *

Asiassa T-187/03,

Isabella Scippacercola, kotipaikka Bryssel (Belgia), edustajinaan aluksi asianajajat K. Adamantopoulos ja D. Papakrivopoulos, sitten Adamantopoulos ja solicitor B. Keane, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, edustajinaan L. Flynn ja P. Aalto, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa vaaditaan kumoamaan 19.3.2003 tehty komission päätös, jolla hylättiin kantajan pyyntö saada tutustua asiakirjaan, joka koskee Ateenan Spatan (Kreikka) uutta kansainvälistä lentoasemaa koskevaa hanketta,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Azizi sekä tuomarit M. Jaeger ja O. Czúcz,

kirjaaja: hallintovirkamies I. Natsinas,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 9.9.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 EY 255 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Kaikilla unionin kansalaisilla sekä kaikilla luonnollisilla henkilöillä, jotka asuvat jossain jäsenvaltiossa, tai kaikilla oikeushenkilöillä, joilla on sääntömääräinen kotipaikka jossain jäsenvaltiossa, on oikeus tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjoihin jäljempänä 2 ja 3 kohdan mukaisesti määriteltyjen periaatteiden ja edellytysten mukaisesti.

2. Neuvosto vahvistaa 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen kahden vuoden kuluessa Amsterdamin sopimuksen voimaantulosta asiakirjoihin tutustumisoikeutta koskevat yleiset periaatteet ja rajoitukset julkisen tai yksityisen edun huomioon ottamiseksi.

— —"

2 Amsterdamin sopimuksen päätösasiakirjan liitteenä olevan julistuksen nro 35 (jäljempänä julistus nro 35) mukaan

"Konferenssi on yhtä mieltä siitä, että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen [255] artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen periaatteiden ja edellytysten mukaan jäsenvaltio voi vaatia, ettei neuvosto tai komissio toimita kolmansille osapuolille kyseisestä jäsenvaltiosta peräisin olevaa asiakirjaa, ellei kyseinen valtio ole siihen etukäteen antanut suostumusta."

3 Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30 päivänä toukokuuta 2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 (EYVL L 145, s. 43) määritellään EY 255 artiklassa määrätyn, näiden toimielinten asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden periaatteet, edellytykset ja rajat (asetuksen N:o 1049/2001 1 artiklan a alakohta). Kyseistä asetusta on sovellettu 3.12.2001 lähtien.

4 Asetuksen N:o 1049/2001 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jokaisella unionin kansalaisella sekä jokaisella luonnollisella henkilöllä, joka asuu jossain jäsenvaltiossa, sekä jokaisella oikeushenkilöllä, jolla on sääntömääräinen kotipaikka jossain jäsenvaltiossa, on oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin tässä asetuksessa määriteltyjen periaatteiden, edellytysten ja rajoitusten mukaisesti.

— —

3. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin toimielimen hallussa oleviin asiakirjoihin, toisin sanoen toimielimen laatimiin tai sen vastaanottamiin ja sen hallussa oleviin asiakirjoihin kaikilla Euroopan unionin toiminnan aloilla.

— —"

5 Asetuksen N:o 1049/2001 3 artiklassa, joka koskee määritelmiä, säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) 'asiakirjalla' mitä tahansa tallennetta (paperille tulostettua tai sähköisessä muodossa tallennettua tekstiä taikka ääni- tai kuvatallennetta tai audiovisuaalista tallennetta), joka koskee toimielimen vastuualueeseen kuuluvia politiikkoja, toimintaa ja päätöksiä;

b) 'kolmannella' kyseisen toimielimen ulkopuolista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai yksikköä, mukaan lukien jäsenvaltiot, yhteisön tai sen ulkopuoliset toimielimet ja elimet ja kolmannet maat."

6 Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklassa, jossa määritellään poikkeukset edellä mainittuun oikeuteen, säädetään seuraavaa:

"1. Toimielimet eivät anna tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi:

a) sellaisen yleisen edun suojaa, joka koskee:

— yleistä turvallisuutta;

— puolustusta ja sotilasasioita;

— kansainvälisiä suhteita;

— yhteisön tai jäsenvaltion finanssi-, raha- tai talouspolitiikkaa;

b) yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suojaa, erityisesti yhteisön lainsäädännön mukaista henkilötietojen suojaa.

2. Toimielimet kieltäytyvät antamasta tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi:

— tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet, suojaa;

— tuomioistuinkäsittelyn ja oikeudellisen neuvonannon suojaa;

— tarkastus-, tutkinta- ja tilintarkastustoimien tarkoitusten suojaa;

jollei ylivoimainen yleinen etu edellytä ilmaisemista.

— —

4. Jos kyse on kolmannen asiakirjasta, toimielin kuulee tätä arvioidakseen, onko 1 tai 2 kohdassa säädettyä poikkeusta sovellettava, paitsi jos on selvää, että asiakirja on luovutettava tai sitä ei tule luovuttaa.

5. Jäsenvaltio voi pyytää toimielintä olemaan luovuttamatta kyseisestä jäsenvaltiosta peräisin olevaa asiakirjaa ilman jäsenvaltion etukäteen antamaa suostumusta.

6. Jos vain osaan pyydetystä asiakirjasta voidaan soveltaa poikkeusta, muut asiakirjan osat luovutetaan.

— —"

7 Asetuksen N:o 1049/2001 5 artiklassa, jonka otsikko on "Jäsenvaltioiden hallussa olevat asiakirjat", säädetään seuraavaa:

"Kun jäsenvaltio vastaanottaa pyynnön, joka koskee sen hallussa olevaa toimielimestä peräisin olevaa asiakirjaa, jäsenvaltio kuulee asianomaista toimielintä, jollei ole selvää, että asiakirja on luovutettava tai että sitä ei tule luovuttaa, voidakseen tehdä päätöksen, joka ei vaaranna tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamista.

Jäsenvaltio voi tämän asemesta toimittaa pyynnön edelleen asiakirjan laatineelle toimielimelle."

8 Asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklassa, joka koskee arkaluonteisten asiakirjojen käsittelyä, säädetään seuraavaa:

"1. Arkaluonteisia ovat asiakirjat, jotka ovat peräisin toimielimistä tai niiden virastoista, jäsenvaltioista tai kolmansista maista tai kansainvälisistä järjestöistä ja joiden turvaluokitus on 'TRÈS SECRET/TOP SECRET', 'SECRET' tai 'CONFIDENTIEL' kyseisen toimielimen niiden sääntöjen mukaisesti, joilla suojellaan Euroopan unionin tai sen yhden tai useamman jäsenvaltion olennaisia etuja 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla aloilla, erityisesti yleisen turvallisuuden, puolustuksen ja sotilasasioiden osalta.

2. Arkaluonteisia asiakirjoja koskevia 7 ja 8 artiklassa säädettyjen menettelyjen mukaisia hakemuksia käsittelevät vain ne henkilöt, joilla on oikeus perehtyä näihin asiakirjoihin. Nämä henkilöt myös arvioivat, mitkä viittaukset arkaluonteisiin asiakirjoihin voidaan tehdä julkisessa asiakirjarekisterissä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 11 artiklan 2 kohdan soveltamista.

3. Arkaluonteinen asiakirja kirjataan rekisteriin tai luovutetaan vain sen suostumuksella, jolta asiakirja on peräisin.

— —"

9 Komission työjärjestyksen muuttamisesta 5 päivänä joulukuuta 2001 tehdyn komission päätöksen 2001/937/EY, EHTY, Euratom (EYVL L 345, s. 94) liitteenä olevien asetuksen N:o 1049/2001 täytäntöönpanosta annettujen säännösten 5 artiklassa (jonka otsikko on "Kuulemiset") säädetään seuraavaa:

"1. Kun komissio vastaanottaa hakemuksen tutustua sen hallussa olevaan asiakirjaan, joka on peräisin kolmannelta, asiakirjaa hallussaan pitävä pääosasto tai toimiala selvittää, sovelletaanko jotakin asetuksen — — N:o 1049/2001 4 artiklassa tarkoitettua poikkeusta. Jos pyydetty asiakirja on komission turvallisuussääntöjen nojalla luokiteltu, sovelletaan näiden säännösten 6 artiklaa.

2. Jos asiakirjaa hallussaan pitävä pääosasto tai toimiala katsoo, että asiakirjaan tutustuminen on hylättävä jonkin asetuksen — — N:o 1049/2001 4 artiklassa säädetyn poikkeuksen nojalla, hakijalle lähetetään kielteinen vastaus kuulematta asiakirjan laatinutta kolmatta.

3. Asiakirjaa hallussaan pitävä pääosasto tai toimiala antaa tutustua pyydettyyn asiakirjaan kuulematta asiakirjan laatinutta kolmatta, jos:

a) asiakirjan sisältö on jo luovutettu, joko sen laatijan toimesta tai asetuksen taikka vastaavien säännösten perusteella;

b) on selvää, että asiakirjan sisällön luovuttaminen, mahdollisesti osittain, ei vahingoita mitään asetuksen — — N:o 1049/2001 4 artiklassa tarkoitetuista eduista.

4. Kaikissa muissa tapauksissa asiakirjan laatinutta kolmatta kuullaan. Erityisesti silloin, kun hakemus koskee asiakirjaa, joka on peräisin jäsenvaltiolta, asiakirjaa hallussaan pitävä pääosasto tai toimiala kuulee sitä, jolta asiakirja on peräisin, jos:

a) asiakirja on toimitettu komissiolle ennen asetuksen — — N:o 1049/2001 soveltamisen alkamispäivää;

b) jäsenvaltio on pyytänyt, ettei komissio asetuksen — — N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti luovuta asiakirjaa ennen jäsenvaltion antamaa suostumusta.

5. Asiakirjan laatineelle kolmannelle, jota kuullaan, annetaan vastausaika, joka ei saa olla viittä työpäivää lyhyempi mutta joka antaa komissiolle mahdollisuuden noudattaa omaa määräaikaansa vastaukselle. Jos vastausta ei ole annettu määräaikaan mennessä tai jos kolmatta ei voida tavoittaa tai tunnistaa, komissio ratkaisee asian asetuksen — — N:o 1049/2001 4 artiklan poikkeusjärjestelmän mukaisesti ottaen huomioon kolmannen oikeutetut edut niiden tietojen perusteella, jotka komissiolla on käytössään.

6. Jos komissio aikoo antaa tutustua asiakirjaan vastoin sen laatijan selvästi ilmaisemaa kantaa, komissio ilmoittaa laatijalle aikomuksestaan luovuttaa asiakirjan sisältö 10 työpäivän kuluttua ja antaa tiedon käytettävissä olevista muutoksenhakukeinoista asiakirjan sisällön luovuttamisen vastustamiseksi.

— —"

Tosiseikat

10 Isabella Scippacercola teki 29.1.2003 päivätyllä kirjeellä komissiolle hakemuksen saada tutustua muiden asiakirjojen muassa Ateenan uutta kansainvälistä Spatan lentoasemaa koskevan hankkeen kustannus/hyöty-analyysiin. Kyseiselle hankkeelle on myönnetty yhteisrahoitusta koheesiorahastosta.

11 Komission aluepolitiikan pääosasto (PO) eväsi 21.2.2003 päivätyssä kirjeessään kantajan oikeuden tutustua kustannus/hyöty-analyysiin ja toi esille seuraavaa:

"Hakemuksenne, joka koskee saada jäljennöstä kustannus/hyöty-analyysistä, joka on laadittu ennen asetuksen — — N:o 1049/2001 voimaantuloa, johdosta on — — päätöksen 1049/2001 — — 5 artiklan säännösten mukaisesti kuultu kansallista viranomaista. Kansallinen viranomainen on faksitse 10.2.2002 ilmoittanut aluepolitiikan pääosastolle, että asiakirjaa ei saa antaa tutustuttavaksi.

Kieltäytyminen perustuu teollis- ja tekijänoikeuksien suojaamiseen. Kyseessä on yksityisten konsulttien tiettyä pankkia varten laatima tutkimus. Viimeksi mainittu on avustanut Kreikan valtiota hankkeen asiakirjojen valmistelussa ja on asiassa salassapitovelvollinen.

Aluepolitiikan pääosasto katsoo näin ollen, että — — asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan perusteella kyseessä olevaa tutkimusta ei voida luovuttaa — —."

12 Samassa kirjeessä vastaaja lähetti kantajalle osan koheesiorahastosta myönnettävää taloudellista tukea koskevasta hakemuksesta, jossa otsikon "Pääasiallisten johtopäätösten kuvaus" alla oli lyhyt kuvaus kustannus/hyöty-analyysin keskeisistä kohdista.

13 Kantaja uudisti hakemuksensa kirjeillään, jotka on päivätty 24.2. ja 28.3.2003.

14 Komission pääsihteeri vahvisti kirjeellään (jäljempänä kanteen kohteena oleva päätös), joka on päivätty 19.3.2003 ja joka on annettu kantajalle tiedoksi 31.3.2003, että pyydettyä asiakirjaa ei luovuteta. Kyseisessä kirjeessä todettiin seuraavaa:

"Kiitän teitä 24.2. päivätystä kirjeestänne, joka on kirjattu komissiossa 26.2. ja jolla pyydätte tutkimaan uudelleen hakemuksenne saada tutustua Ateenan uuden kansainvälisen Spatan lentoaseman rakentamista koskevan hankkeen kustannus/hyöty-analyysiin kokonaisuudessaan.

Kyseessä olevan analyysin on teettänyt tietty pankki Kreikan kansallista viranomaista varten (talousasiain ministeriö).

Komission yksiköt ovat asetuksen N:o 1049/2001 täytäntöönpanoa koskevien säännösten, jotka annettiin päätöksellä — — 2001/937, 5 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti kuulleet Kreikan viranomaisia siitä, voidaanko kyseessä oleva komissiolle ennen kyseisen asetuksen soveltamisen alkamispäivää (3.12.2001) toimitettu asiakirja antaa tutustuttavaksi. Kreikan viranomaiset vastasivat, ettei komissio saa luovuttaa kyseistä asiakirjaa.

En siis asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan perusteella voi luovuttaa teille kyseistä asiakirjaa ja minun on näin ollen vahvistettava aluepolitiikan pääosaston teille antama kielteinen vastaus.

— —"

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

15 Kantaja nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 28.5.2003 jättämällään kannekirjelmällä nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn.

17 Asianosaisten suulliset lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 9.9.2004 pidetyssä istunnossa.

18 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa kanteen kohteena olevan päätöksen

— velvoittaa vastaajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

19 Vastaaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

20 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi neljään kanneperusteeseen. Ensimmäinen kanneperuste on se, että komissio on tehnyt oikeudellisen virheen ja tosiseikkoja koskevan ilmeisen arviointivirheen katsoessaan virheellisesti, että pyydetty asiakirja on peräisin jäsenvaltiolta. Toinen kanneperuste on se, että komissio on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se ei ole arvioinut niitä perusteita, jotka Kreikan valtio esitti pyydetyn asiakirjan luovuttamista koskevalle kielteiselle kannalleen. Kolmas

kanneperuste on se, että kanteen kohteena oleva päätös on puutteellisesti perusteltu. Neljäs kanneperuste on se, että komissio on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se ei tutkinut, olisiko osa pyydetyn asiakirjan sisältämistä tiedoista voitu luovuttaa.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee sitä, että komissio on katsonut virheellisesti, että asiakirja, jota hakemus koskee, on peräisin jäsenvaltiolta

Asianosaisten lausumat

21 Kantaja väittää, että kanteen kohteena olevassa päätöksessä on tehty oikeudellinen virhe ja tosiseikkoja koskeva ilmeinen arviointivirhe siltä osin kuin vastaaja on päätöksessä katsonut virheellisesti, että pyydetty asiakirja on peräisin jäsenvaltiolta. Kantaja väittää, että vastaaja on tulkinnut ja soveltanut virheellisesti asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohtaa ja päätöksen 2001/937 5 artiklan 4 kohtaa. Kantajan mukaan vastaaja on myös rikkonut asetuksen N:o 1049/2001 1 artiklan a alakohtaa ja loukannut periaatetta, joka vahvistetaan kyseisessä säännöksessä ja oikeuskäytännössä ja jonka mukaan komission asiakirjoihin on oltava mahdollisimman laaja oikeus tutustua.

22 Kantaja väittää, että vastaaja on katsonut virheellisesti, että pyydetty asiakirja on peräisin Kreikan viranomaisilta. Kantaja katsoo, että pyydetty asiakirja on peräisin kolmannelta ja että sovellettava säännös olisi ollut asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohta.

23 Kantaja tuo esille, että asetuksen eri kieliversiot vahvistavat tulkinnan, jonka mukaan ilmaisulla peräisin tarkoitetaan, että asiakirjan täytyy olla laadittu jäsenvaltion puolesta tai sen on oltava jäsenvaltion laatima.

24 Kantaja katsoo, että pyydettyä asiakirjaa on pidettävä asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuna kolmannen asiakirjana. Kantajan mukaan vastaajan 21.2.2003 päivätystä kirjeestä nimittäin ilmenee, että pyydetyn asiakirjan ovat laatineet joko yksityiset konsultit tai pankki, jotka oletettavasti ovat tehneet kustannus/hyöty-analyysin laatiessaan hankkeen asiakirjoja.

25 Kantajan mukaan pyydetyn asiakirjan "omistajana" voidaan vaihtoehtoisesti pitää lentoasemayhtiötä, koska kustannus/hyöty-analyysin esittäminen on yksi taloudellisen tuen myöntämisedellytyksistä. Kantajan mukaan nimittäin se, joka toteuttaa Spatan lentoaseman rakennushankkeen ja on koheesiorahastosta myönnettävän tuen ainoana saajana, on lentoasemayhtiö. Joka tapauksessa kantajan mukaan on selvää, että pyydetty asiakirja ei ole peräisin jäsenvaltiolta.

26 Kantajan mukaan ilmaisua peräisin on tulkittava suppeasti. Tulkinnassa tulee kantajan mukaan noudattaa yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytäntöä, jonka mukaan kaikkia poikkeuksia, jotka kohdistuvat asiakirjoihin tutustumista koskevaa oikeutta sääntelevііn säännöksiin, on tulkittava ja sovellettava suppeasti (yhdistetyt asiat C-174/98 P ja C-189/98 P, Van der Wal v. komissio, tuomio 11.1.2000, Kok. 2000, s. I-1, 27 kohta ja asia T-105/95, WWF UK v. komissio, tuomio 5.3.1997, Kok. 1997, s. II-313, 56 kohta).

27 Kantaja muistuttaa, että asetuksessa N:o 1049/2001 viitataan mahdollisimman laajaan oikeuteen tutustua asiakirjoihin (1 artiklan a alakohta) ja todetaan, että sen tarkoituksena on antaa yleisön oikeudelle tutustua asiakirjoihin mahdollisimman täysimääräinen vaikutus (johdanto-osa). On tämän tavoitteen vastaista tulkita ilmaisua peräisin niin laajasti, että tulkinnan mukaan on mahdollista, että jäsenvaltio voi vain toimittaa asiakirjan komissiolle ja sitten vedota asetuksen N:o 1049/2001 säännöksiin.

28 Kantaja kiistää vastaajan väitteen siitä, ettei merkitystä ole sillä, kuka asiakirjan laatija on. Kantajan mukaan se, kuka asiakirjan laatija on, on keskeinen seikka, kun tutkitaan, annetaanko asiakirjaa tutustuttavaksi. Jos näin ei olisi, kuka tahansa kolmas voisi kiertää asetuksen N:o 1049/2001 säännöksiä pyytämällä jäsenvaltiota toimittamaan tietyn asiakirjan komissiolle.

29 Kantaja ei hyväksy vastaajan kantaa, jonka mukaan siitä alkaen, kun asiakirja on toimitettu komissiolle, on sovellettava asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohtaa. Kantaja väittää, että yleensä ei ole lainkaan vaikeaa selvittää, kuka kunkin asiakirjan laatija on. Kantajan mukaan hallinnolle aiheutuva vaiva ei saa olla esteenä Euroopan unionin kansalaisten mahdollisimman laajalle oikeudelle tutustua asiakirjoihin, paitsi milloin tiedon antamisesta aiheutuu liiallinen työtaakka (asia C-353/99 P, neuvosto v. Hautala, tuomio 6.12.2001, Kok. 2001, s. I-9565, 29 ja 30 kohta ja asia T-14/98, Hautala v. neuvosto, tuomio 19.7.1999, Kok. 1999, s. II-2489, 85–88 kohta). Nyt käsiteltävässä asiassa ei kantajan mukaan ole mitään epäselvyyttä siitä, kuka asiakirjan on laatinut. Se on kantajan mukaan kolmannen laatima. Komission olisi kantajan mukaan näin ollen ollut sovellettava asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohtaa sen sijaan, että se sovelsi saman asetuksen 4 artiklan 5 kohtaa.

30 Vastaaja kiistää nämä perustelut ja väittää, että kyseessä oleva asiakirja on peräisin Kreikan valtiolta siten kuin asetuksessa N:o 1049/2001 tarkoitetaan.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiassa

31 Aluksi on korostettava, että asetuksen N:o 1049/2001 2 artiklassa säädetty oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin koskee saman artiklan 3 kohdan mukaan kaikkia Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission hallussa olevia asiakirjoja, olivatpa

ne mainittujen toimielimien laatimia tai niiden hallussa olevia asiakirjoja. Toimielinten on näin ollen tarvittaessa annettava tieto kolmannelta peräisin olevista asiakirjoista, ja kolmansilla tarkoitetaan tässä yhteydessä muun muassa jäsenvaltioita asetuksen N:o 1049/2001 3 artiklan b alakohdan sisältämän käsitteen kolmas määritelmän mukaisesti.

32 On muistutettava, että ennen asetuksen N:o 1049/2001 voimaantuloa yleisön oikeudesta tutustua komission asiakirjoihin säädettiin yleisön oikeudesta saada tietoja komission asiakirjoista 8 päivänä helmikuuta 1994 annetussa komission päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom (EYVL L 46, s. 58). Kyseisen päätöksen 1 artiklassa hyväksyttiin muodollisesti neuvoston ja komission 6.12.1993 hyväksymät käytännesäännöt, jotka koskevat tiedonsaantioikeutta neuvoston ja komission asiakirjoista (EYVL L 340, s. 41), jotka ovat kyseisen päätöksen liitteenä. Näiden käytännesääntöjen kohdan, jonka otsikkona on "Ensipyyntöjen käsittely", kolmannessa kappaleessa määrätään, että "jos toimielimen hallussa olevan asiakirjan tekijä on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jäsenvaltio, muu yhteisöjen toimielin tai laitos taikka muu kansallinen tai kansainvälinen toimielin, on pyyntö esitettävä suoraan tekijälle". Toimielimellä ei näin ollen ollut kyseisen määräyksen, joka kutsutaan laatijasäännöksi, nojalla valtuuksia luovuttaa asiakirjoja, jotka olivat peräisin kolmansien laajasta luokasta, muun muassa jäsenvaltioilta, ja tutustumisoikeuden pyytäjä oli tarpeen vaatiessa velvollinen esittämään pyyntönsä suoraan kyseessä olevalle kolmannelle.

33 Laatijasääntöä ei otettu asetukseen N:o 1049/2001, jossa vahvistetaan, että toimielinten kaikkien asiakirjojen olisi pääsääntöisesti oltava yleisön tutustuttavissa.

34 Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdasta seuraa kuitenkin, että jäsenvaltioita kohdellaan kolmansien joukossa erityisellä tavalla. Tässä säännöksessä jäsenvaltiolle annetaan nimittäin mahdollisuus pyytää toimielintä olemaan luovuttamatta kyseiseltä jäsenvaltiolta peräisin olevaa asiakirjaa ilman jäsenvaltion etukäteen antamaa suostumusta. On korostettava, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdalla pannaan täytäntöön Amsterdamin sopimuksen päätösasiakirjaan liitetty

julistus nro 35, jonka mukaan korkeiden sopimuspuolten konferenssi oli yhtä mieltä siitä, että EY 255 artiklassa asetettujen periaatteiden ja edellytysten mukaan jäsenvaltio voi vaatia, ettei komissio tai neuvosto toimita kolmansille osapuolille kyseiseltä jäsenvaltiolta peräisin olevaa asiakirjaa, ellei kyseinen valtio ole siihen etukäteen antanut suostumusta. Tämä jäsenvaltioille asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdassa annettu mahdollisuus selittyy sillä, että kyseisen asetuksen tarkoituksena ei ole muuttaa asiakirjojen julkisuuteen sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä eikä sillä ole tällaista vaikutusta (ks. asetuksen N:o 1049/2001 15 perustelukappale ja asia T-76/02, Messina v. komissio, tuomio 17.9.2003, Kok. 2003, s. II-3203, 40 ja 41 kohta).

35 Nyt käsiteltävänä olevan tapauksen osalta on huomattava, että vastaaja on saanut haltuunsa kyseessä olevan asiakirjan koheesiorahastosta myönnettävää rahoitusta koskevan hakemuksen yhteydessä. Tältä osin on todettava, että koheesiorahastosta 16 päivänä toukokuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1164/94 (EYVL L 130, s. 1), sellaisena kuin sitä muutettu 21.6.1999 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1264/1999 (EYVL L 161, s. 57) ja 21.6.1999 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1265/1999, 10 artiklan 3 kohdan mukaan edunsaajana oleva jäsenvaltio esittää kyseisestä rahastosta tuettavia hankkeita koskevat tukihakemukset. Saman artiklan 4 kohdan mukaan tukihakemuksissa on oltava muun muassa kustannusten ja hyödyn erittely.

36 Tästä seuraa, että koheesiorahaston tukea koskevat hakemukset tekee ainoastaan edunsaajana oleva jäsenvaltio ja että tällaisessa hakemuksessa esitettäviin tietoihin on välttämättä kuuluttava kustannus/hyöty-analyysi.

37 Nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa kustannus/hyöty-analyysin on teettänyt Kreikan kansallisia viranomaisia varten pankki. Kyseinen asiakirja kuuluu nimittäin niihin selvityksiin, jotka koheesiorahastosta myönnettäviä tukia koskevassa hakemuksessa täytyy olla.

38 Näin ollen on todettava — ilman että olisi tarpeen lausua siitä, koskeeko asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohta niitä asiakirjoja, jotka jäsenvaltiot ovat pelkästään toimittaneet (eli joita ne eivät ole laatineet) — että kyseessä oleva asiakirja, jonka on teettänyt Kreikan kansallisia viranomaisia varten pankki, on laadittu jäsenvaltiota varten.

39 Näin ollen on todettava, että vastaaja ei ole tehnyt virhettä katsoessaan, että asiakirja on peräisin jäsenvaltiolta.

40 Kantajan perustelulla, joka koskee sitä, että kuka tahansa kolmas voisi välttää asetuksen N:o 1049/2001 mukaiset velvollisuutensa pyytämällä yksinkertaisesti jäsenvaltiota toimittamaan tietyn asiakirjan komissiolle, ei ole lainkaan merkitystä nyt käsiteltävänä olevassa asiassa. On nimittäin jo todettu, että vastaaja on saanut haltuunsa kyseessä olevan asiakirjan koheesiorahastosta myönnettävää tukea koskevan hakemuksen yhteydessä. Koheesiorahaston tukien osalta edunsaajana oleva jäsenvaltio on ainoa komission kanssa asioiva osapuoli. Hankkeita koskevat tukihakemukset tekee ainoastaan edunsaajana oleva jäsenvaltio, eikä vastaaja näin ollen olisi saanut hallussaan olevaa asiakirjaa, elleivät Kreikan viranomaiset olisi tehneet koheesiorahastosta myönnettävää tukea koskevaa hakemustaan.

41 Näillä perusteilla ensimmäinen kanneperuste on hylättävä.

Toinen kanneperuste, joka koskee sitä, että komissio ei ole arvioinut niitä perusteita, jotka Kreikan valtio esitti pyydetyn asiakirjan luovuttamista koskevalle kielteiselle kannalleen

Asianosaisten lausumat

42 Kantaja väittää, että vastaaja on rikkonut asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan ja päätöksen 2001/937 5 artiklan 4 kohdan sanamuotoa ja tarkoitusta siltä

osin kuin se on jättänyt arvioimatta Kreikan valtion pyydetyn asiakirjan luovuttamista koskevalle kielteiselle kannalleen esittämiä perusteluja. Kantajan mukaan vastaaja on näin menetellessään antanut jäsenvaltiolle tosiasiallisen veto-oikeuden vastaajan hallussa olevan asiakirjan luovuttamiseen.

43 Kantajan mukaan siitä, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 ja 5 kohdassa ja päätöksen 2001/937 5 artiklan 4 kohdassa käytetään verbejä kuulla ja pyytää, seuraa, että jäsenvaltion antama vastaus ei sido komissiota. Se, että edellä mainittuja artikloja tulkitaan niin, että niillä annetaan jäsenvaltioille veto-oikeus niiltä peräisin olevan asiakirjan luovuttamiseen, on kantajan mukaan ristiriidassa ilmaisun pyytää selvän merkityksen kanssa.

44 Kantaja väittää, että toimielinten hallussa olevien asiakirjojen luovuttamista koskevat päätökset voi tehdä vain kyseinen toimielin ja että toimielimen on perusteltava luovuttamisesta kieltäytyminen asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1–3 kohdan mukaisesti.

45 Kantaja huomauttaa, että vastaaja viittaa hänelle osoittamissaan kahdessa kirjeessä Kreikan viranomaisten kielteiseen kantaan ja tuo vain hyvin niukasti esille kyseisten viranomaisten kannalleen esittämiä perusteita. Mikään ei viittaa siihen, että vastaaja olisi arvioinut näitä perusteita. Kanteen kohteena olevassa päätöksessä on vieläkin vähemmän tietoa Kreikan viranomaisten esittämistä perusteista ja niitä koskevasta komission arvioinnista. Pääsihteeri viittaa kantajan mukaan ainoastaan Kreikan viranomaisten kielteiseen kantaan.

46 Kantaja väittää, että vastaajalla oli velvollisuus arvioida Kreikan viranomaisten esittämiä perusteita ja sen olisi pitänyt selvittää arviointinsa tuloksia hänelle osoittamissaan kirjeissä. Kantajan mukaan vastaaja menetteli niin kuin sitä olisi sitonut Kreikan valtion kanta.

47 Kantaja vetoaa siihen, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että komissio kieltäytyy tietyin edellytyksin luovuttamasta asiakirjaa. Jos joku kyseisistä edellytyksistä täyttyy, on komission kantajan mukaan kieltäydyttävä luovuttamasta asiakirjaa. Sitä vastoin saman asetuksen 4 artiklan 5 kohdassa ei todeta, että komission on kieltäydyttävä antamasta asiakirjaa, vaan että jäsenvaltio voi pyytää komissiota kieltäytymään. Kyseiseen pyyntöön suostuminen on kantajan mukaan jätetty komission harkintavaltaan.

48 Kantaja tuo esille epäilevänsä sitä, että niissä jäsenvaltioissa, joilla on omaa asiakirjajulkisuutta koskevaa sääntelyä, komission pyyntöä olla luovuttamatta asiakirjaa pidettäisiin velvoittavana. Kantaja väittää, että vastaaja myöntää, ettei pyyntö ole velvoittava, kun se toteaa, että sen toiveet olisi otettava huomioon niin hyvin kuin mahdollista. Tämä tarkoittaa kantajan mukaan sitä, että komission tällaisen kuulemisen yhteydessä esittämä kanta ei ole ratkaiseva eikä velvoittava, kun jäsenvaltio määrittää kansallisella tasolla, voidaanko asiakirja luovuttaa vai ei.

49 Jos jäsenvaltion olisi pidettävä vastaajan kantaa sitovana, tarkoittaisi tämä kantajan mukaan kyseisen valtion kansalaisten oikeuksien ilmeistä rajoittamista ja sitä, että vastaaja voisi käyttää todellista veto-oikeutta, vaikka se ei ehkä edes tuntisi kyseisen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä. Kantaja väittää, että jäsenvaltiolle jää joka tapauksessa tiettyä harkintavaltaa asiakirjan luovuttamistapojen osalta, jotta se voisi sovittaa yhteen sen kansallisesta lainsäädännöstä johtuvat vaatimukset ja asiakirjan laatijan oikeusjärjestyksestä johtuvat vaatimukset. Kantajan mukaan analogisesti on pääteltävä, että vaikka jäsenvaltio voi pyytää, ettei asiakirjaa luovuteta, vastaajalla on tietty harkintavalta määrittää yhteisymmärryksessä jäsenvaltion kanssa, miten ottaa huomioon jäsenvaltion tarpeet ja samalla antaa mahdollisimman laaja oikeus tutustua asiakirjoihin.

50 Kantaja toi istunnossa esille, että asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklan 3 kohta merkitsee sitä, että arkaluonteisten asiakirjojen luovuttamiseen tarvitaan laatijan lupa. Kantaja väittää, että jos yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena olisi ollut antaa

mainitun asetuksen 4 artiklan 5 kohdalla jäsenvaltiolle veto-oikeus, se olisi käyttänyt samantyyppistä muotoilua kuin mainitussa säännöksessä.

51 Vastaaja kiistää kyseiset väitteet ja vaatii kanneperusteen hylkäämistä.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiassa

52 Nyt käsiteltävänä olevan kanneperusteen yhteydessä esitetty kysymys koskee sitä, annetaanko asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdassa jäsenvaltiolle veto-oikeus vai jätetäänkö siinä toimielimelle harkintavaltaa, kun siinä säädetään, että jäsenvaltio voi pyytää toimielintä olemaan luovuttamatta kyseiseltä jäsenvaltiolta peräisin olevaa asiakirjaa ilman jäsenvaltion etukäteen antamaa suostumusta.

53 On muistutettava, että asetuksen N:o 1049/2001 mukaan toimielinten kaikkien asiakirjojen olisi pääsääntöisesti oltava yleisön tutustuttavissa (11 perustelukappale).

54 Kun kyseessä on kolmansilta peräisin olevat asiakirjat, asetuksen 4 artiklan 4 kohdassa velvoitetaan toimielimet kuulemaan kyseisiä kolmansia sen ratkaisemiseksi, soveltuvatko asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 tai 2 kohdassa säädetyt poikkeukset, paitsi jos on selvää, että asiakirja on luovutettava tai sitä ei saa luovuttaa. Tästä seuraa, että toimielimillä ei ole velvollisuutta kuulla kyseisiä kolmansia, jos selvästi ilmenee, että asiakirja on luovutettava tai sitä ei saa luovuttaa. Kaikissa muissa tapauksissa toimielinten on kuultava kyseessä olevia kolmansia. Näin ollen kyseisen kolmannen kuuleminen on yleensä ennakkoedellytyksenä sen ratkaisemiselle, sovelletaanko asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia poikkeuksia oikeudesta saada tutustua asiakirjaan, kun on kyse kolmannen asiakirjoista.

55 Lisäksi vastaajan velvollisuus kuulla kolmansia asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti ei vaikuta sen toimivaltaan päättää, soveltuuko jokin mainitun asetuksen 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyistä poikkeuksista.

56 Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdasta seuraa sitä vastoin, että jäsenvaltioita kohdellaan erityisellä tavalla. Tässä säännöksessä jäsenvaltiolle annetaan nimittäin mahdollisuus pyytää toimielintä olemaan luovuttamatta kyseiseltä jäsenvaltiolta peräisin olevaa asiakirjaa ilman jäsenvaltion etukäteen antamaa suostumusta. On muistutettava, kuten edellä 34 kohdassa esitetään, että kyseisellä säännöksellä pannaan täytäntöön julistus nro 35.

57 Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdassa asetetaan jäsenvaltiot eri asemaan kuin muut kolmannet, kun siinä vahvistetaan tältä osin lex specialis. Tämän säännöksen mukaan jäsenvaltio voi pyytää joko jättäessään asiakirjan toimielimelle tai myöhemmin toimielintä olemaan luovuttamatta jäsenvaltiolta peräisin olevaa asiakirjaa ilman jäsenvaltion etukäteen antamaa suostumusta. Jos jäsenvaltio on tehnyt kyseisen pyynnön, toimielimen on pyydettävä jäsenvaltion suostumusta ennen asiakirjan luovuttamista. Tämä kyseisessä säännöksessä selvästi ilmaistu toimielimen velvollisuus saada etukäteen jäsenvaltion suostumus menettäisi täysin merkityksensä, jos toimielin voisi päättää luovuttaa tällaisen asiakirjan kyseisen jäsenvaltion nimenomaisesta päinvastaisesta pyynnöstä huolimatta. Jos toimielimellä nimittäin olisi oikeus luovuttaa asiakirja siitä huolimatta, että jäsenvaltio pyytää toimielintä olemaan luovuttamatta asiakirjaa, jäsenvaltion asema ei poikkeaisi tavallisten kolmansien asemasta. Näin ollen jäsenvaltion kyseisestä pyynnöstä johtuu — toisin kuin kantaja väittää — toimielimen velvollisuus olla luovuttamatta kyseessä olevaa asiakirjaa. Jos jäsenvaltio ei ole tehnyt tällaista pyyntöä jättäessään asiakirjaa toimielimelle, kuten tilanne on nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa, toimielimellä on kuitenkin oikeus pyytää jäsenvaltion suostumusta ennen asiakirjan luovuttamista kolmansille. Tällaisessa tilanteessa toimielimen on samoin noudatettava jäsenvaltion mahdollista pyyntöä olla luovuttamatta asiakirjaa.

58 Tältä osin on todettava, että jäsenvaltiolla ei ole velvollisuutta perustella asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan nojalla esittämäänsä pyyntöä ja että toimielimen tehtävänä ei ole tutkia, silloin kun sille tällainen pyyntö on esitetty, onko kyseessä olevan asiakirjan luovuttamatta jättäminen perusteltua erityisesti yleisen edun perusteella.

59 Sitä varten, että varmistetaan, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan säännöksiä tulkitaan julistuksen nro 35 mukaisesti, ja että helpotetaan kyseessä olevaan asiakirjaan tutustumista antamalla jäsenvaltiolle mahdollisuus tarvittaessa antaa suostumuksensa siltä peräisin olevan asiakirjan luovuttamiseen, toimielimen on kuultava kyseistä jäsenvaltiota. Jos kyseinen jäsenvaltio ei sen jälkeen, kun sitä on kuultu, esitä asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua pyyntöä, toimielimen tehtävänä on edelleen arvioida mainitun asetuksen 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti, onko asiakirjaa luovutettava vai ei.

60 On todettava, että kun jäsenvaltio on tehnyt asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan mukaisen pyynnön, ne kyseisen jäsenvaltion merkitykselliset kansalliset säännökset, jotka koskevat asiakirjajulkisuutta ja mahdollista muutoksenhakuoikeutta, ovat sovellettavissa. Näin ollen kansallisten hallintoviranomaisten ja tuomioistuinten tehtävänä on arvioida kansallisen lainsäädännön nojalla, onko jäsenvaltiolta peräisin olevia asiakirjoja luovutettava, ja päättää, onko asianosaisilla muutoksenhakuoikeus ja miltä osin se on.

61 Sitä väitettä, jonka kantaja toi esille suullisessa istunnossa ja jonka mukaan yhteisön lainsäätäjä olisi käyttänyt samantyyppistä muotoilua kuin asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklan 3 kohdassa, jos sen tarkoituksena olisi ollut antaa mainitun asetuksen 4 artiklan 5 kohdalla jäsenvaltiolle veto-oikeus, on todettava, että mainitussa säännöksessä säädetään erityisistä säännöistä, joiden tarkoituksena on taata erityisesti toimielimiltä, jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta tai kansainvälisiltä järjestöiltä peräisin olevien salassa pidettävien tai luottamuksellisten asiakirjojen tehokas suoja asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa

tarkoitetuilla aloilla, erityisesti yleisen turvallisuuden, puolustuksen ja sotilasasioiden alalla. Kyseisessä artiklassa täsmennetään muun muassa, kenellä on oikeus käsitellä kyseisiä asiakirjoja, ja säädetään, että arkaluonteiset asiakirjat kirjataan rekisteriin tai luovutetaan vain sen suostumuksella, jolta asiakirja on peräisin. Kun otetaan huomioon kyseisten sääntöjen erityisluonne, on todettava, että kyseinen artikla ei liity asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohtaan eikä siihen näin ollen ole hyödyllistä vedota tulkittaessa viimeksi mainittua artiklaa. Jäsenvaltion tekemä luokitus "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" tai "CONFIDENTIEL" tarkoittaa nimittäin sitä, että asiakirjasta ei periaatteessa saada antaa tietoa. Jäsenvaltioilta peräisin olevien muiden asiakirjojen osalta vastaava tilanne voidaan todeta vain jäsenvaltion nimenomaisen pyynnön johdosta.

62 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella on todettava, että kun asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan nojalla jäsenvaltio pyytää olemaan luovuttamatta kyseisestä jäsenvaltiosta peräisin olevaa asiakirjaa ilman jäsenvaltion etukäteen antamaa suostumusta, pyyntö sitoo toimielintä. Näin ollen kantajan toinen kanneperuste, joka koskee sitä, että vastaaja ei ole arvioinut niitä perusteita, jotka Kreikan valtio esitti pyydetystä asiakirjasta tiedon antamista koskevalle kielteiselle kannalleen, on perusteeton.

Kolmas kanneperuste, joka koskee sitä, että kanteen kohteena oleva päätös on puutteellisesti perusteltu

Asianosaisten lausumat

63 Kantaja väittää, että vastaaja on tehnyt oikeudellisen virheen siltä osin kuin se ei ole noudattanut velvollisuutta perustella kanteen kohteena olevaa päätöstä, mikä on vastoin EY 253 artiklassa asetettua vaatimusta. Kantajan mukaan siinä, että vastaaja ei ole arvioinut Kreikan valtion esittämiä perusteita, on kyse puutteellisista perusteluista.

64 Kantajan mukaan vastaaja on kyseessä olevassa asiassa tyytynyt ilmoittamaan Kreikan valtion kielteiselle kannalleen esittämät perustelut. Kantajan mukaan vastaajan kantajalle osoittamissa kirjeissä ja etenkään kanteen kohteena olevassa päätöksessä ei missään kohdin esitetä perusteita sille, miksi vastaaja ei anna pyydettyä asiakirjaa tutustuttavaksi. Kantajan mukaan vastaaja on näin menetellessään evännyt kantajalta mahdollisuuden saada tietää, mistä syistä vastaaja kieltäytyy luovuttamasta pyydettyä asiakirjaa, ja evännyt yhteisöjen tuomioistuimilta mahdollisuuden tutkia päätöksen laillisuuden.

65 Vastaaja väittää, että kanteen kohteena olevan päätöksen perustelut ovat kattavat, sillä niissä ilmaistaan luovuttamisesta kieltäytymisen syy eli se, että kansalliset viranomaiset olivat pyytäneet vastaajalta, ettei asiakirjaa luovuteta.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

66 On muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yksittäistapausta koskeva päätös on perusteltava sen vuoksi, että asianosainen saisi riittävät tiedot arvioidakseen, onko päätös asianmukainen vai onko siinä mahdollisesti sellainen virhe, jonka perusteella sen pätevyys voidaan riitauttaa, ja sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuimet voivat tutkia päätöksen laillisuuden. Tämän velvollisuuden ulottuvuus riippuu kyseisen toimen luonteesta sekä siitä asiayhteydestä, jossa päätös on tehty (yhdistetyt asiat T-551/93, T-231/94–T-234/94, Industrias Pesqueras Campos ym. v. komissio, tuomio 24.4.1996, Kok. 1996, s. II-247, 140 kohta; yhdistetyt asiat T-46/98 ja T-151/98, CCRE v. komissio, tuomio 3.2.2000, Kok. 2000, s. II-167, 46 kohta ja asia T-80/00, Associação Comercial de Aveiro v. komissio, tuomio 14.5.2002, Kok. 2002. s. II-2465, 35 kohta).

67 Kanteen kohteena olevasta päätöksestä ilmenee selvästi, että vastaaja oli kuullut Kreikan viranomaisia, jotka pyysivät siltä, ettei se luovuta asiakirjaa, ja että näin ollen vastaaja ei asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti voinut luovuttaa mainittua asiakirjaa.

68 Tämän perusteella kanteen kohteena olevan päätöksen perustelut olivat kattavat, sillä niissä ilmaistaan luovuttamisesta kieltäytymisen syy eli se, että kansalliset viranomaiset olivat pyytäneet vastaajalta, ettei asiakirjaa luovuteta.

69 Tältä osin on muistutettava, kuten edellä on todettu, että jäsenvaltion asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan nojalla tekemä pyyntö sitoo toimielintä. Näin ollen vastaajalla ei ollut velvollisuutta tutkia Kreikan valtion esittämiä syitä.

70 Lopuksi on todettava, että vaikka vastaaja avoimuuden vuoksi ilmoitti kantajalle jäsenvaltion esittämät perusteet, vastaajan tehtävänä ei ollut selittää kantajalle niitä syitä, miksi jäsenvaltio esitti asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan mukaisen pyynnön, kun otetaan huomioon, että kyseisessä säännöksessä ei velvoiteta jäsenvaltioita perustelemaan tällaista pyyntöä.

71 Tästä seuraa, että kolmas kanneperuste on perusteeton.

Neljäs kanneperuste, joka koskee sitä, että komissio ei tutkinut, olisiko osa pyydetyn asiakirjan sisältämistä tiedoista voitu luovuttaa

Asianosaisten lausumat

72 Kantaja väittää, että vastaaja teki oikeudellisen virheen, joka koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdan rikkomista siltä osin kuin vastaaja ei tutkinut, olisiko se osa pyydetyn asiakirjan sisältämistä tiedoista voitu luovuttaa, johon poikkeus ei sovellu.

73 Kantaja tuo esille, että vastaaja antoi tiedon sellaisesta osasta koheesiorahastosta myönnettävää rahoitusta koskevasta hakemusta, jossa oli kuvaus kustannus/hyöty-analyysin keskeisistä kohdista, eikä tutkimusta kokonaisuudessaan, vaikka kantaja oli sitä pyytänyt. Kyseisten tietojen luovuttaminen ei täytä kantajan mukaan asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdassa asetettuja vaatimuksia, koska kyseinen kuvaus ei ole kyseisessä säännöksessä tarkoitettu osa pyydetystä asiakirjasta.

74 Kantaja väittää, että jäsenvaltion siitä pyynnöstä, että asiakirjaa ei luovuteta, huolimatta vastaajan, jonka pitää antaa mahdollisimman laaja oikeus tutustua asiakirjoihin, olisi pitänyt tutkia, voidaanko osa asiakirjasta luovuttaa. Koska vastaaja ei edes ryhtynyt tutkimaan, voidaanko osa asiakirjasta luovuttaa, se on kantajan mukaan tehnyt oikeudellisen virheen (edellä 29 kohdassa mainittu asia neuvosto v. Hautala, tuomion 29 ja 30 kohta ja edellä 29 kohdassa mainittu asia Hautala v. neuvosto, tuomion 85–88 kohta).

75 Vastaaja kiistää nämä perustelut ja vaatii kanneperusteen hylkäämistä.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvio asiasta

76 Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdan mukaan silloin, kun vain osaan pyydetystä asiakirjasta voidaan soveltaa poikkeusta, muut asiakirjan osat luovutetaan.

77 On totta, että kanteen kohteena olevassa päätöksessä ei ole mainittu, että vastaaja olisi harkinnut mahdollisuutta luovuttaa osa pyydetystä asiakirjasta. On kuitenkin todettava sen mukaisesti, mitä kantajalle asiasta ilmoitettiin, että kyseessä oleva jäsenvaltio vastusti täysin asiakirjan luovuttamista kokonaisuudessaan. Koska kyseinen pyyntö sitoi vastaajaa, asiakirjan osan luovuttaminen ei ollut mahdollista. Tässä tilanteessa on todettava, että perusteet kieltäytyä luovuttamasta osaa mainitusta asiakirjasta on ilmaistu jäsenvaltion pyynnössä implisiittisesti mutta pakottavalla tavalla.

78 Tästä seuraa, että kanneperuste on hylättävä.

79 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

80 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan vastaajan oikeudenkäyntikulut vastaajan esittämien vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Azizi Jaeger Czúcz

Julistettiin Luxemburgissa 17 päivänä maaliskuuta 2005.

H. Jung

kirjaaja

M. Jaeger

kolmannen jaoston puheenjohtaja